

Langlois Romain - rozťahnuté bronzové plastiky Romaina Langloisa vyzerajú ako niečo z inej planéty;
Langlois je učenec sochár, ktorý používa natiahnuté bronzové a kamenné, aby vytvoril tieto iné
mimozemské plastiky

<https://sk.pinterest.com/pin/372672937897692224/>

R. Langlois: Sv. Agáta (keramika a bronz)

Lanen Jasper van der - (†1634); tiež Jasper van der Laanen; flámsky barokový maliar; bol žiakom Nicolaasa Geerts a stal sa majstrom v Antverpách *cechu svätého Lukáša* v 1615; bol známy pre svoje krajiny, ku ktorým pridával *stafáž* maliar *Frans Francken II*; pozri *flámski maliari barokoví, antverpski maliari cechu sv. Lukáša*

http://en.wikipedia.org/wiki/Jasper_van_der_Lanen

https://www.google.sk/search?q=jasper+van+der+lanan+biografia&espv=2&biw=1857&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=ElkDVe-UIYWAU_G4gagC&ved=0CDgQsAQ&dpr=1

J. van der Lanen: Pyramos a Thisbe (17.st.)

F. Francken II a J. van der Lanen: Apolón a Múzy (17.st.)

Lanfranco Giovanni - (†1647); taliansky barokový maliar; pozri *talianski maliari barokovi*

http://en.wikipedia.org/wiki/Giovanni_Lanfranco

<https://www.google.sk/search?q=Giovanni+Lanfranco&espv=2&biw=1850&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0ahUKEwjErJXgyZfMAhUFtBoKHYP1A8YQsAQIHA>

G. Lanfranco: Mojžiš posielal zvedov do Kanaánu (1621-1624)

G. Lanfranco: Angelika ošetruje Medora (1647)

G. Lanfranco: Angelika a Medoro (1633-1634)

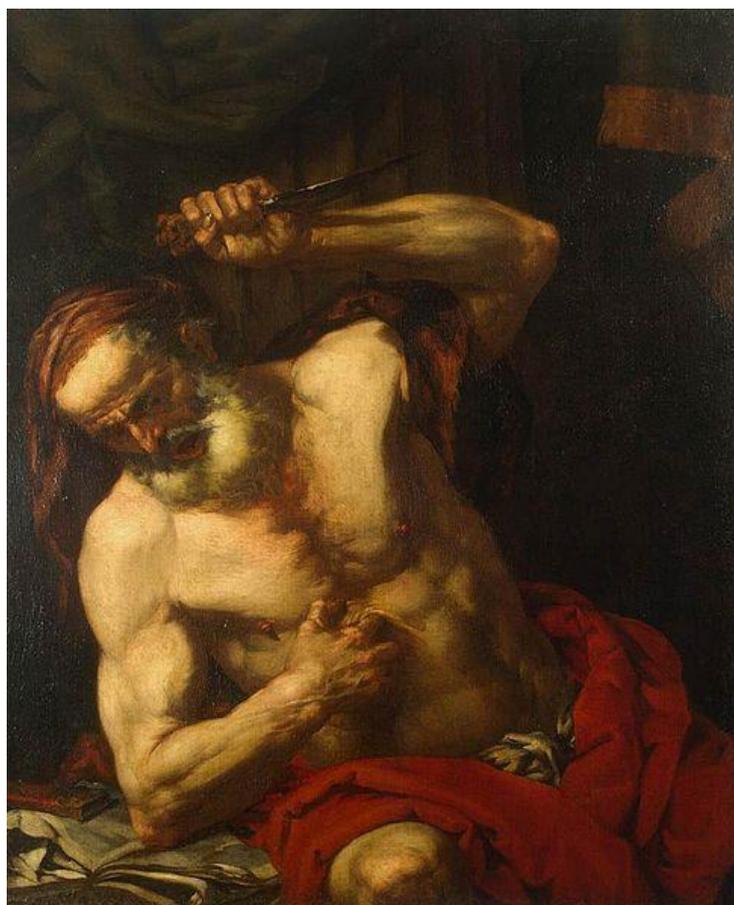
Langetti Giovanni Battista - (†1676); známy tiež ako Giambattista Langetti; taliansky neskorobarokový maliar; pôsobil v rodnom Janove, potom Ríme a nakoniec najdlhšie obdobie v Benátkach

http://en.wikipedia.org/wiki/Giovan_Battista_Langetti

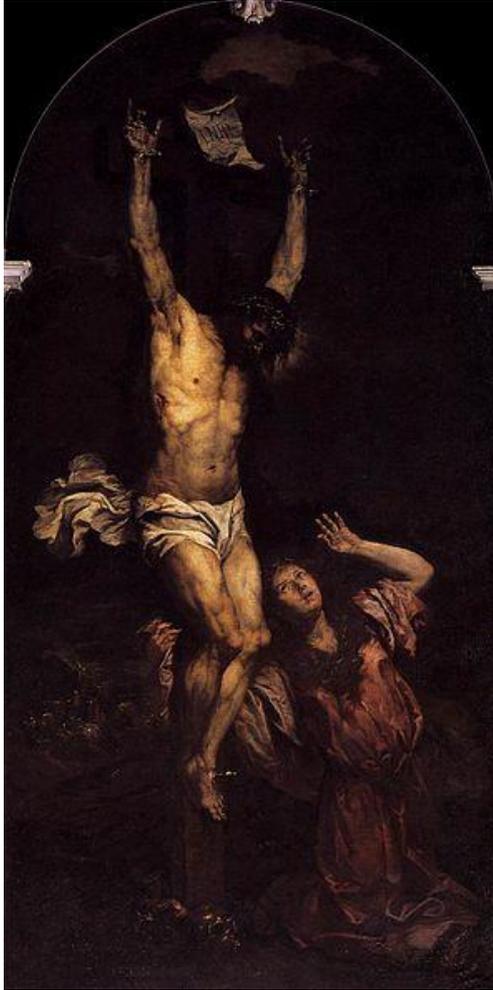
https://www.google.sk/search?q=Giovanni+Battista+Langetti&espv=2&biw=1852&bih=995&tbn=isch&imgil=NIBj6sEE80JkLM%253A%253BjtMdszMvJPmFtM%253Bhttp%25253A%25252F%25252Fwww.artclon.com%25252Fartist%25252F%25252FLangetti-giovanni-battista%25252F&source=iu&pf=m&fir=NIBj6sEE80JkLM%253A%252CjtMdszMvJPmFtM%252C_%252C_&usg=__jo7xO4JGA8MH5gRNcQ5nZDHn9tk%3D&ved=0CC0Qyjc&ei=tKKIVKWpM4ncat3WgJAL#facrc=&imgdii=&imgrc=NIBj6sEE80JkLM%253A%253BjtMdszMvJPmFtM%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.artclon.com%252FOtherFile%252FLangetti_Giovanni_Battista-ZZZ-Samson.jpg%253Bhttp%253A%252F%252Fwww.artclon.com%252Fartist%252FLangetti-giovanni-battista%252F%253B1484%253B846

G. B. Langetti: Diogenes a Alexander (1635)

G. B. Langetti: Catone (1660-1680)

G. B. Langetti: Mária Magdaléna pod krížom (1670)

Langobardi - jeden z germánskych kmeňov (pozri *Germáni*) usadený spočiatku v dolnom Polabsku; v čase *sťahovania národov* presídlil do Podunajska, odkiaľ pred *Avarmi* koncom 6.st. ustúpil do Talianska a tu vytvoril langobardské kráľovstvo so strediskom Páviou; pozri *germánske umenie*, *umenie doby bronzovej a železnej* (Baleka); *Benátky*; *barbarikum*

langobardské písmo - talianska *kurzíva* vyvinutá v 8.storočí priamo z mladšej rímskej kurzívy; užívaná najmä na severe Talianska; zanikla v 12.storočí; pozri *kurzíva rímska mladšia*

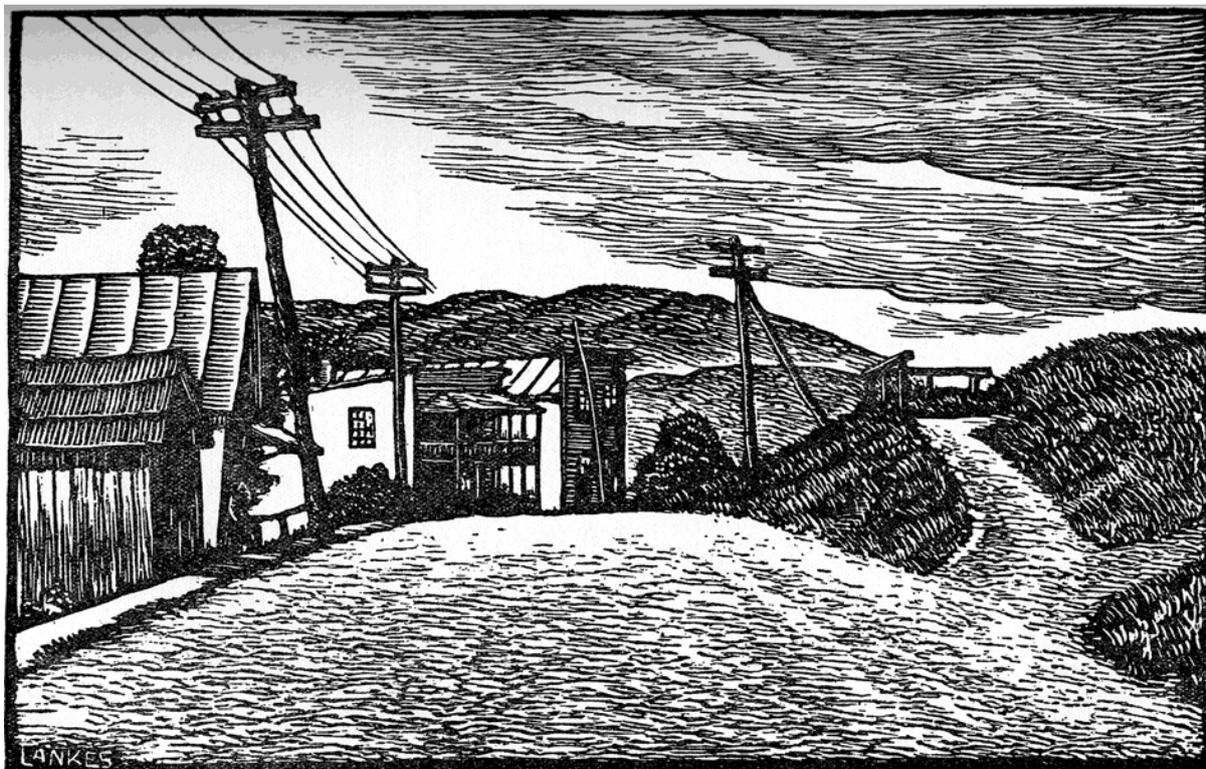
lanka - laň

Lankes Julius John - (†1960); americký ilustrátor, drevorytec a vysokoškolský profesor; pozri *americkí grafici*

[https://en.wikipedia.org/wiki/J. J. Lankes](https://en.wikipedia.org/wiki/J._J._Lankes)

<https://www.vqronline.org/essay/jj-lankes-and-his-woodcuts>

https://www.google.sk/search?q=J.+J.+Lankes&espv=2&biw=1850&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ved=0CIYBEIkeahUKEwiduLaI_uflAhVJXiWkHXfVBok&dpr=1

J. J. Lankes: - (20.st.)

J. J. Lankes: - (drevoryt, 1930)

J. J. Lankes: Vo Virgínii (drevoryt, 1930)

J. J. Lankes: Yorktownský hostinec (drevoryt, 20.st.)

Ľanová fermež - *fermež ľanová*

Ľanové plátno - *pozri ľan, textília, textil*

Panový olej - olej Panový

lantoninianus - antonián

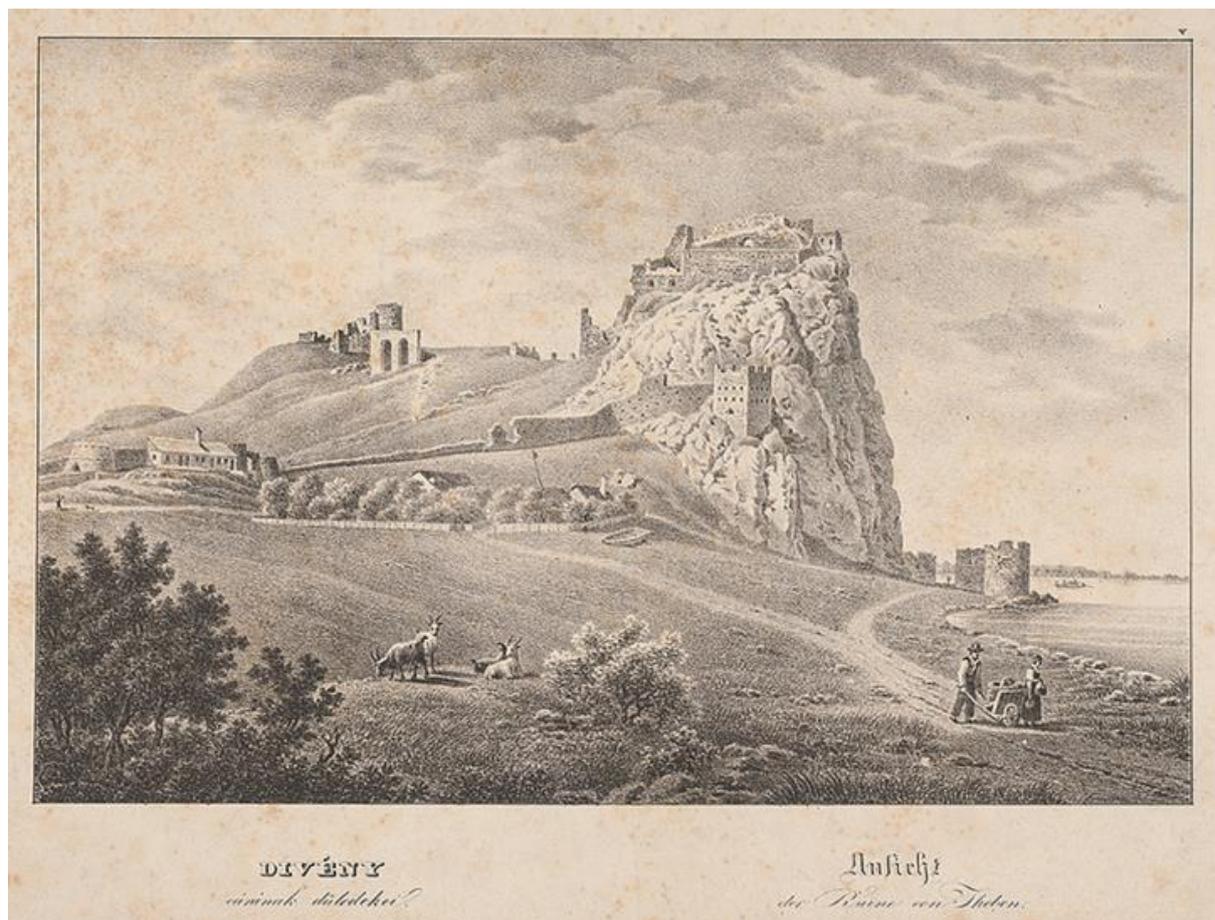
Lántz Jozef Anton - (?); grafik, litograf, krajinár

<http://www.webumenia.sk/katalog?author=L%C3%A1ntz%2C+Jozef+Anton>

<http://dvekrajinny.sng.sk/katalog?author=L%C3%A1ntz,%20Jozef%20Anton>

J. Trementsky, J. A. Lántz: Medené hámre pri Borinke (farebná litografia, 1827)

J. Trementsky, J. A. Lantz: Devín (litografia, 1820-1830)

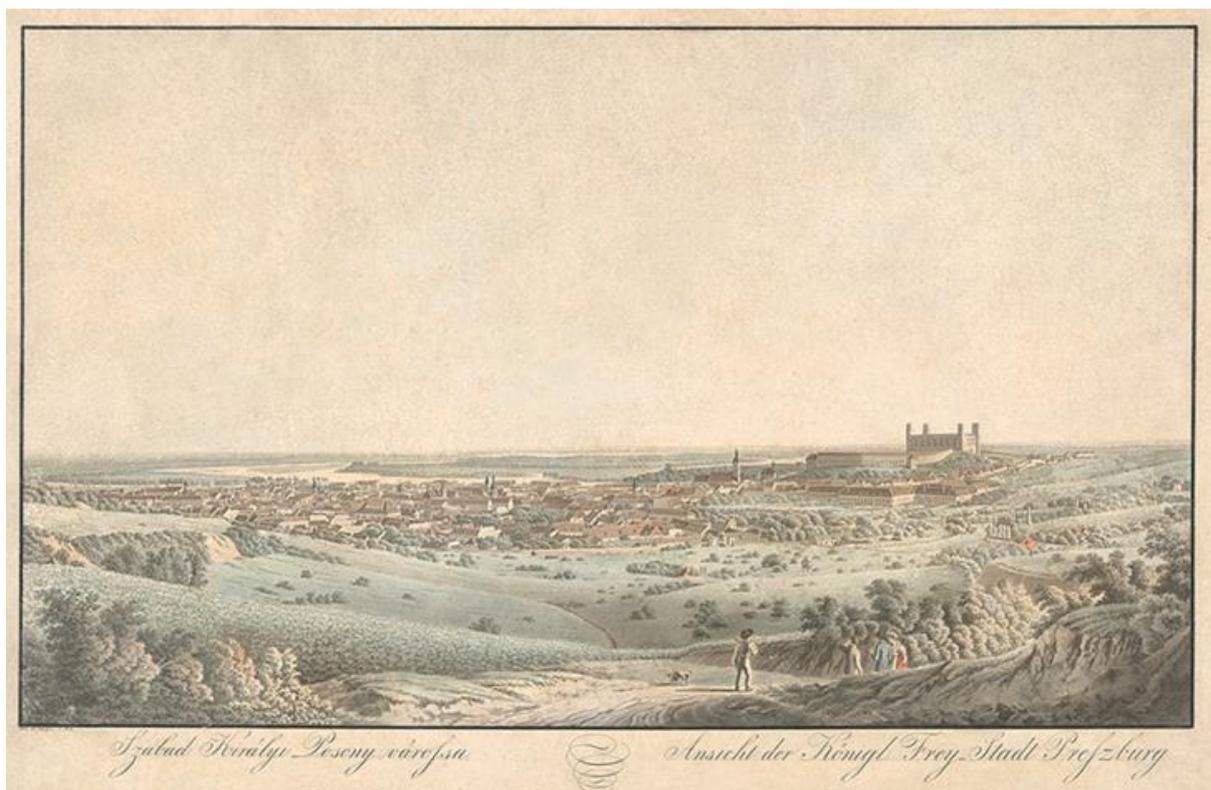
J. A. Lántz: Zrúcaniny Devína (litografia, 1827)

J. A. Lántz: Smolenice - Zrúcaniny Smolenického hradu (kolorovaná litografia, 1827)

J. A. Lántz: Bratislava v 19.storočí – pohľad z juhu (kolorovaný lept, lakovanie, 1820)

J. A. Lántz: Pohľad na Bratislavu zo severozápadu (kolorovaný lept, veduta, 1820)

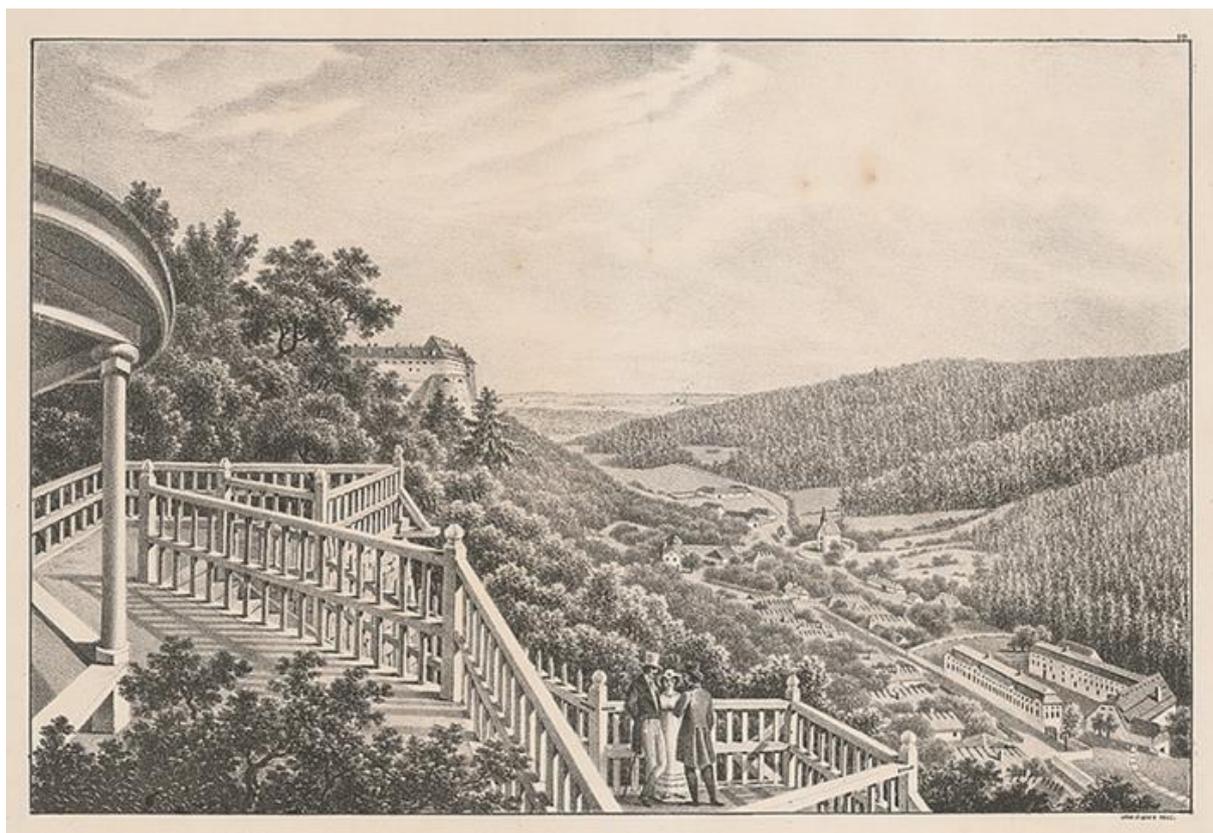
J. A. Lántz: Hrad Pajštún v 19.st. (litografia, 1827)

J. A. Lántz: Plavecké Podhradie (litografia, 1827)

J. A. Lántz: Obec Svätý Jur (litografia, 1827)

J. A. Lántz: Pohľad na hrad a obec Červený Kameň (litografia, 1827)

J. A. Lántz: Plavecký hrad (litografia, 1827)

Laodameia - v gréckej mytológii dcéra *Bellerofonta* a matka trojského hrdinu *Sarpedonta*, ktorého porodila *Diovi*

Laodika - v gréckej mytológii 1.manželka kráľa *Inacha*, matka *Ió*
2.manželka hrdinu *Hipponoa*, matka *Kapanea*

Láokoon - v gréckej mytológii trójsky kňaz, ktorý sa podľa Sofoklovej drámy oženil napriek *Apolónovmu* zákazu a splodil deti, ktoré boli za trest zahrdúsené; podľa inej, *Vergiliovej* verzie vyvolal hnev *Artemis*, keď varoval Trójanov pred vťahnutím dreveného koňa za hradby mesta (pozri *trójsky kôň*); spolu svojimi synmi bol usmrtený hadmi, ktoré sa vynorili z mora; poslali ich bohovia, ktorí stáli na strane Grékov v *Trójskej vojne*; podľa jednej verzie bol zahrdúsený iba jeden z jeho synov

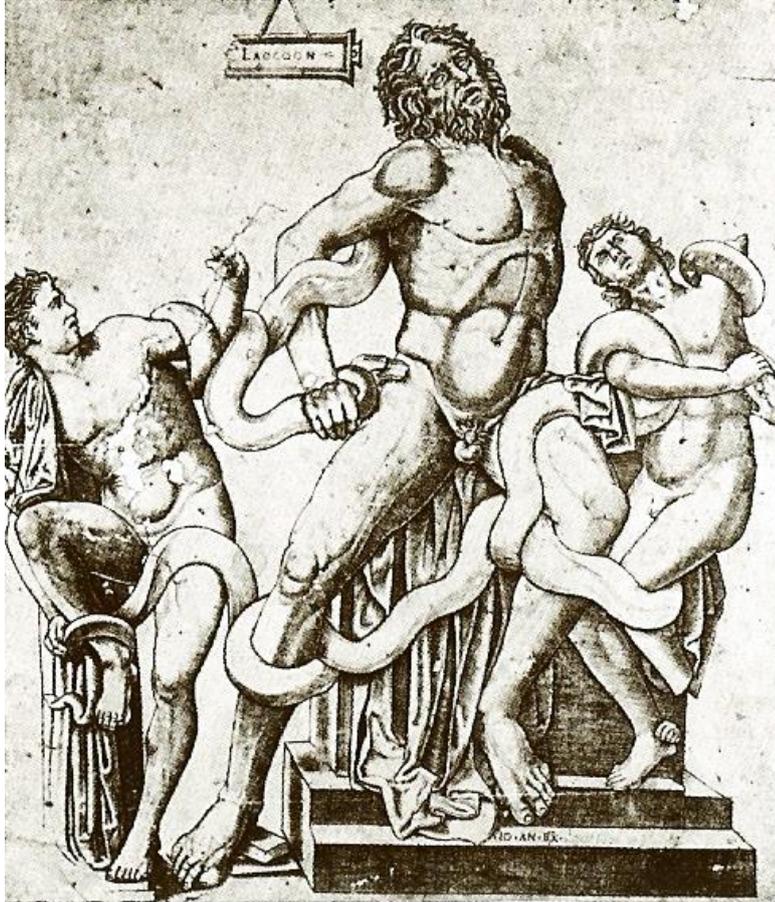
<http://de.wikipedia.org/wiki/Laokoon>

G. Romano: Laookon (16.st.)

H. Brosamer: Láokoon trójsky (rytina, 1538)

G. A. da Brescia: Laokoon (rytina, 1506-1508)

Laokoon a jeho synovia - súsošie, dielo *rhódskej školy*; dielo predstavovalo vzor v období *klasicizmu*; podľa tradície (Plínius st.) vytvorené rhodskými sochármi Hagesandrosom, Athanadorosom a Polydorosom; rozborom diela súsošie kladené do 1.pol.l.st.pr.Kr.; dielo objavené 1501 v Nerónovom tzv.Zlatom dome v Ríme (chýbajúca ruka mladšieho syna doplnená v renesancii); reštaurovanie previedol Michelangelo; dielo považované za vrchol sochárskeho umenia (Michelangelo, Bernini), myšlienkovu a výtvarne ovplyvnilo barok a nemecké osvietenstvo (J.Winckelmann, G.E.Lessing); často kopírované (B.Bandinellio), voľne poňaté (El Greco, D.Nijmegen, A.de Vries) a tiež ironizované (Tizian: kresebná predloha Opičí Laokoon pre súbor drevorytov ako výsmech pre prehnany obdiv rímskych umelcov k antike); motív poslužil ako alegória v súčasnej politickej grafike; dielo samotné ovplyvnilo umelcov nastupujúceho *klasicizmu* 18.st.; pozri *helenistické obdobie antického Grécka, maniera all'antica*

<http://de.wikipedia.org/wiki/Laokoon>

<http://it.wikipedia.org/wiki/Laocoonte>

Rhódská škola: Laokoon a jeho synovia (1.st.)

Láomedón/Laomedont - v gréckej mytológii trójsky kráľ, syn kráľa Troa, manžel *Leukippé* a otec posledného trójskeho kráľa *Priama*, *Hésiony*, *Tithóna*; Zeus mu venoval kone ako odmenu za uneseného syna *Ganyméda*; Poseidón poslal zemetrasenie a obludu za to, že odmietol zaplatiť za pomoc pri stavbe trójskych hradieb; pozri *Telamón*; *Trója*

<http://it.wikipedia.org/wiki/Laomedonte>

laoská architektúra - pozri *chrám laoský*, *that*

laoské chrámy - *chrám laoský*

lapidárium - z lat. lapis – „kameň“

-zbierka *kamenických* alebo *kameňosochárskych* diel z rôznych období (*náhrobky*, *epitafy*, *pomníky*, *architektonické články*: *hlavice stĺpov*, *chrliče*, *fiály* apod.), zlomky sôch a reliéfov (pozri *torzo*); zbierka môže byť tematicky zameraná na určité obdobie, nálezisko ap.; tiež miestnosť alebo budova k úschove a vystavovaniu kamenných plastík a architektonických fragmentov zo zaniknutých objektov; zriaďované popri *múzeách*, *galériách*; porovnaj *antikvarium*; pozri *výstavníctvo*

lapidovanie - Täubl: jemné *brúsenie* kovov na vysoký lesk spôsobom kameňobrusičským; lapidovanými dielikmi sa zdobia niektoré časti šperkov; do plôch rôznych tvarov sa lapidujú povrchy *snubných prsteňov*; pozri *brúsenie, leštenie*

lapis azuli/lapis lazuli - z lat. lapis – „kameň“

1.šperkársky názov pre kusové *lazurity*; pozri *šperk*

2.*ultramarín modrý prírodný*; pigment získaný drvením prírodného *polodrahokamu*, minerálu *azuritu*; pozri *modrá azurová*

Smith: *lapis lazuli/ultramarín*; pigment *minerálny* (pozri *farbivo minerálne*), prírodná *modrá* použitá ako pigment prvý raz v 6.storočí (pozri *ultramarín modrý prírodný*); umelý *ultramarín* pripravený vo Francúzsku na počiatku 16.st. (pozri *ultramarín modrý umelý*); pozri *Beatus Arroyo*

www v súvislosti s heslom *zelenomodrý kvet*: historický názov pre lapis lazuli

Täubl: lapis lazuli, lazurit je odroda *kremičitanu*: kremičita hlinitosodný; tvrdosť 5,5, hustota 2,4; kryštalizuje zriedkavo v sústave krychlovej; je modrej farby so žltými žilkami kyzu železa; lesk matný, nepriehľadný; nálezisko: Sibír, Irán, USA, Čína; porovnaj *nemecký lapis*; pozri *drahokamy a polodrahokamy*

lapis nemecký - Täubl: umelo sfarbená odrôda *jaspisu* (celistvá odroda *kremeňa*); modrá farba s bielymi škvrnami; pozri *drahokamy a polodrahokamy*

lapis philosophorum - kameň mudrcov

Lapites - v *gréckej mytológii* syn boha *Apolóna*, manžel *Stilby*; podľa jednej z verzií praotec *Lapithov*

Lapithovia - v *gréckej mytológii* grécky kmeň v *Thesálii*, známy vraždenným bojom s *kentaurmi* (pozri *kentauromachia*); zo spojenia thesalského kráľa *Ixiónom* a *Hery* v podobe oblaku zrodení kentauri (porovnaj príbeh *Danaé*); podľa mladšej verzie kentauri potomkovia *Lapita* a *Stilby*; pozri *grécke kmene; Polyfemos 2*

www: k najznámejšej bitke medzi Kentaurami a Lapithmi došlo na svadbe lapithského kráľa *Peirithoa* a *Hippodamie*, ktorej sa zúčastnili aj takmer všetci grécki hrdinovia; na svadbe sa hostia opili, takže u Kentaurov tak zvíťazila ich zvieracia stránka; ich vodca Eurytión sa vrhol na nevestu a chcel ju; ostatní Kentauri vodcu nasledovali a už aj mali zvyšok lapithských žien v náručíach; grécki hrdinovia sa postavili pri obrane lapithských žien na stranu Lapithov, a tak sa bitka pre Kentaurov skončila tragicky; krvavá bitka skončila víťazstvom Lapithov a Grékov a z Kentaurov prežilo len niekoľko zbabelcov, ktorí ušli; keďže Kentauri boli v gréckej mytológii považovaní za divokých a neskrotných, čakal ich podobný osud ako *Titánov*, ktorí boli porazení *olympskými bohmi*; vojenské spory Grékov a Kentaurov predstavujú boj medzi civilizáciou a barbarstvom

L. Giordano: Bitka medzi Lapithmi a Kentaurami (1688)

R. Kühmayer: Boj kentaura s Lapithom (1911)

laple - pozri *tabuľky (kolárik)*

Laponci - pozri *Horagelles*

Lara - v *rímskej mytológii* bohyňa *mlčania* a *ticha*, *nymfa*, matka domácich bôžikov *lárov*, ktorých splodila s *Vulkánom* alebo *Merkúrom*; často vystupuje pod priezviskom *Muta* alebo *Tacita* (Mlčanlivá, Tichá); keď prezradila *Jupiterovo* tajomstvo, rozhnevaný bol ju zbavil *reči* a nariadil *Merkúrovi*, aby ju ako nehodnú *nymfu* odviedol do podsvetia; cestou ju *Merkúr* zvedol a ona sa stala matkou

lárov; niekedy je považovaná za bohyňu *ohovárania* a večného *ticha*, čiže *smrti*; pozri *rimski bohovia*

lararium - lat. *krb*; súčasť *mobiliára*, ktorý v starom *Ríme* slúžil na prechovávanie kultových sošiek *lárov*; umiestňovaný v blízkosti rodinného krbu, na ktorý sa o *kalendách*, *nonách* a *idách* ukladali vence ako symbol uctievania *lárov*

Largillierre Nicolas de - (†1746); francúzsky maliar

http://en.wikipedia.org/wiki/Nicolas_de_Largilli%C3%A8re

<https://www.google.sk/search?q=NICOLAS+DE+LARGILLIERRE&espv=2&biw=1857&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=KGsEVcbnEMvWaq-pgJgC&ved=0CB4QsAQ>

N. de Largillierre: Zátíšie s hroznom, granátovými jablkami a figami na kamennej rímse (17.-18.st.)

N. de Largillierre: Portrét džentlmena (17.-18.st.)

Larkin William - (†1619); anglický maliar aktívna od roku 1609 až do svojej smrti v roku 1619, známy pre svoje portréty členov dvoran Jamesa I. Anglického, ktoré zachytávajú do najmenšieho detailu opulentné vrstvenie textílií, výšiviek, čipky a šperky charakteristické pre módu v jakubovskú éru, rovnako ako zastupujúce početné jemné príklady orientálnych kobercov v renesančných obrazoch

[https://en.wikipedia.org/wiki/William_Larkin_\(painter\)](https://en.wikipedia.org/wiki/William_Larkin_(painter))

W. Larkin: Dorothy Cary, neskoršia vikontesa Rochfordu (detail, reticella, 1614-1618)

Larionov Michail - (†1964); pôvodom moldavský abstraktný maliar; po odchode z Moskvskej školy maliarstva, sochárstva a architektúry r. 1910 spolu s *N. Gončarovovou* zakladateľ skupiny *Pikový dolník*, ale čoskoro prebehol do radikálnejšej skupiny *Oslí chvost*; r. 1913 na výstave *Target* spoločne predstavili nové umelecké hnutie *rayonizmus*, ktorý ovplyvnil rozvoj *abstraktného umenia* v celej *Európe*; 1915 pozvaný s Gončarovovou baletným majstrom *Ďagilevom* do Švajčiarska, kde navrhovali kostýmy a kulisy pre *Ďagilevov Ruský balet* (pozri *art deco*); Larionov sa postupom času stal jeho manažérom; po jeho smrti a vzhľadom na politickú situáciu v Rusku sa rozhodli žiť vo Francúzsku; pozri *krajinomalba*; *kubizmus*, *kubofuturizmus*, *rayonismu*

M. Larionov: Rayonismus červenej a modrej (1911)

lárovia - www: lat. *Dei Domestici* (domáci bohovia); v *rímskej mytológii* rodinné božstvo, zobrazované aj v podobe *hadov*; ochrancovia rodinného krbu a domu, nie ľudí, ako penáti; to im nebránilo chrániť svojich dočasných podnájomníkov aj keď boli ďaleko od domova; lárovia na rozdiel od penátov mali svoje mená; ich sošky stáli tiež pri domácich *krboch*; nikdy sa nešahovali; existovali lárovia domov, štvrtí, ale aj lárovia vojenský, *námorní* aj *pútnickí*; tí mávali *kaplnky* na rázcestiach; podľa niektorých prameňov bol ich otcom boh *Vulkán*, podľa iných *Merkúr* a ich matkou nymfa *Lara*;

Neškuda v súvislosti s heslom lemurovia/larovania/zakuklenci: o mŕtvych členoch domácnosti sa tradovalo, že 9., 11. a 13. mája navštevujú dom; preto sa v týchto dňoch konal sviatok lemuria/lemuralia na uzmiernenie lemurov, ktorí mohli *domácnosti* škodiť; kvôli *májovým* návratom lemurov na zem bol celý mesiac považovaný za nešťastný a nevhodný napríklad pre konanie *sobášov*; naproti tomu sviatok parentalia sa slávil k ucteniu dobrých duchov lárov; existuje tiež delenie, podľa ktorého sú lemurovia duchovia zosnulých obecné a delia sa na dobrých a pomáhajúcich (larovia) a zlých, škodiacich (larovania)

porovnaj *penáti* v *rímskej mytológii*, *Ka* a *Bes* v *egyptskej mytológii*, *anjel strážny* v *kresťanstve*; pozri *ikona*; *rodinné a domáce božstvá*

l'art gotique - l'art-gotique

l'art nouveau - l'art nouveau

l'art pour l'art - l'art pour l'artizmus/lumenie pre umenie

Laroon I Marcellus - (†1702); holandský maliar a rytec, aktívny v Anglicku; predpokladá sa, že vytvoril výkresy pre populárnu sériu *Výkriky Londýna*; Laroon stal sa známy pre malé portréty a *konverzačné diela*; tiež maľoval malé obrázky s vtípnymi alebo voľnými námetmi v štýle Egberta van Heemskerka, z ktorých niektoré boli vyryté v *mezzotinte* Isaac Beckettom a John Smithom; tiež robil zbierku motýľov a mezzotinty s podobnými námetmi sám; vedel napodobniť diela iných umelcov, bol presný kresliar a predbehol väčšinu svojich súčasníkov; pozri *holandskí maliari zlatého veku*, *holandskí rytci 17.st.*, *anglickí maliari 17.st.*, *anglickí rytci*

https://en.wikipedia.org/wiki/Marcellus_Laroon

http://findit.library.yale.edu/?f%5Bcreator_sim%5D%5B%5D=Tempest%2C+Pierce%2C+1653-1717%2C+printmaker&f%5Blanguage_sim%5D%5B%5D=Italian

https://www.google.sk/search?q=Marcellus+Laroon&espv=2&biw=1827&bih=995&tbm=isch&tb_o=u&source=univ&sa=X&ei=cD6UVfGUOMbyUtWjgcAE&ved=0CB4QsAQ

M. Laroon I : Nevestinec (lept, 1675-1700)

M. Laroon I, P. Tempest: Clark, majster anglického držania tela (z cyklu Výkriky Londýna, 1733)

Laroon II Marcellus - (†1772); anglický maliar a kresliar francúzskeho pôvodu; jeho otec M. Laroon I bol maliar a rytec; 1707 narukoval do armády a zúčastnil sa ťaženia vo Flámsku, Španielsku a v Škótsku; počas prestávky z vojenského života (1712 - 1715) sa pripojil ku klubu umelcov, zberateľov a milovníkov umenia, *Rose a Crown Club* v Londýne; pracoval v Godfrey Knellersovej Akadémii maľby a kresby; maľovať začal až po odchode z armády r. 1732; r. 1750 sa usadil v Oxforde, kde aj zomrel;

https://en.wikipedia.org/wiki/Marcellus_Laroon_the_Younger

<https://www.google.sk/search?q=Marcellus+Laroon+Younger&espv=2&biw=1827&bih=995&tbm=isch&tbo=u&source=univ&sa=X&ei=4E0UVffpE4XiUebYg9gD&ved=0CB4QsAQ>

M. Laroon II : Interiér postavami (1750)

M. Laroon II : Holičstvo (1769)

M. Laroon II : Scéna zo Shakespearovej hry Henry IV (1746)

larvovia - lemurovia/zakuklenci

Larsson Carl - (†1919); švédsky maliar zástupca hnutia *Arts and Crafts*; tvoril v olejomalbe, akvarelu a freske; pozri *švédski maliari 19.st.*

C. Larsson: Autoportrét (1895)

C. Larsson: Červená čiapočka (1881)

Larsson Karl - (†1967); švédsko-americký umelec, známy ako rytec, maliar, sochár a ilustrátor kníh pre deti; pozri *ilustrátori detských kníh*

[http://en.wikipedia.org/wiki/Karl_Larsson_\(artist\)](http://en.wikipedia.org/wiki/Karl_Larsson_(artist))

La Sacra Sidone - La Sacra Sidone

Lascaux - jaskyňa v južnom Francúzsku so zachovalými *paleolitickými jaskynnými malbami* z raného *paleolitu*: *solutréenu*; objavená 1940; *sála býkov*, jelene, divé mačky, maskovaný tanečník; patrí medzi *frankokantaberský* okruh jaskynných malieb; veľkosť kresieb kolísá od niekoľkých centimetrov do nadživotnej veľkosti; dochovaný depozitár farieb starostlivo zoradených od svetlých tónov po tmavé, uložených vo výklenku, a tiež duté kosti, ktoré slúžili ako násada štetcov zo zvieracích chlupov

lascivnosť - pozri *nemravnosť*

laserová tlač - *tlač laserová*

lasička - pozri *ichneumon*; *zvíra*; *atribúty*, *symboly*, *alegórie* a *prirovnania*

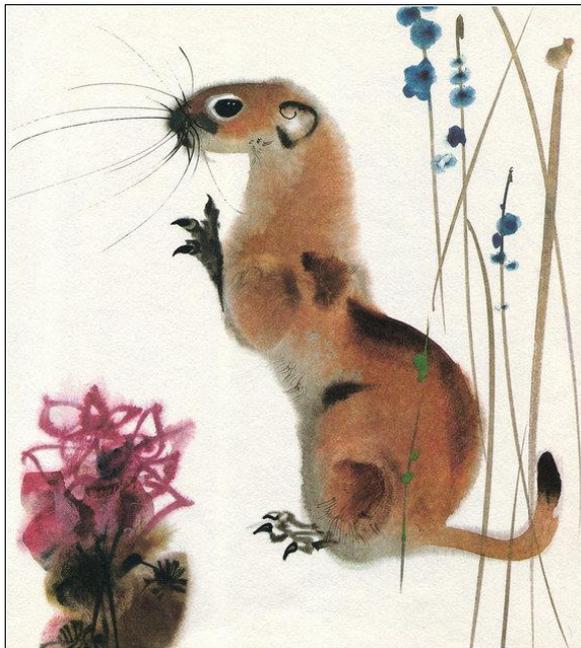
Lasička zabíja baziliška (Bodleian Library, MS. Bodley 764, Folio 51v)

Bazilišok napadnutý rodinou lasice (Bodleian Library, MS. Douce 167, Folio 8r)

V. Hollar: Bazilišok a lasička (17.st.)

M. Hanák: Ilustrácia

láska - v egyptskej mytológii: Hathora

Kartágo: Tanit

Babylónska ríša a Asýrska ríša: Ištar, Aštarta, Astrot

semitské a kanaánske božstvá: Anat/Antit, Anta, Attá

Fenícia: Kadeš

v hinduistickej mytológii: Káma, Lakšmí

v gréckej mytológii: Afrodite, Eros/Erot, Pan

v rímskej mytológii: Venuša, Kupido, Amor

v keltskej mytológii: Aine

v germánskej mytológii: Freya

v slovanskej mytológii: Lada

v kresťanstve: Caritas; holubica, pelikán; porovnaj čáp

v umení Východu: symbolizovaná jantárom a zlatom (pozri ornament)

v lámaistickom umení symbolizovaná farbou žltou (pozri farebná symbolika; lámaizmus)

v symbolike čiernej Afriky farba žltá ako súčasť panafrických farieb symbolizuje lásku k vlasti

v čínskom a japonskom umení: dve borovice (Becker)

v Číne: *ihla na šitie* (Eurotelevízia)

výjavy: *Kupido: Eros a Anteros* (Hall)

Kupido: Láska premožiteľka (Hall)

záhrada: Záhrada lásky

pozri farba červená, *gemma veneris*, symboly číselné 5; granátové jablko, srdce; *jednorožec* (www); *Biedermann: jablko; mušľa/lastúra, perla, holubica, vajce holubie, jednorožec, motýľ, opica, ryba, včela, brečtan; plodnosť; slepota; symboly číselné:5; sv. Valentín; galantné príbehy, zmysly, Cnosti a Neresti, záhrada lásky, Roman de la Rose, trubadúri/truvéři, erotika/sex; Sirény; jednorožec, Balam (Biedermann); tulipán; Zvestovanie ako lov na jednorožca; atribúty, symboly, alegórie a prirovnania; „uzol pravej lásky“*

<http://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%9B%D1%8E%D0%B1%D0%BE%D0%B2%D1%8C>

Tizian: Láska nebeská a pozemská (16.st.)

E. Treccani: Nežná láska (1973)

E. Treccani: Portrét Carly

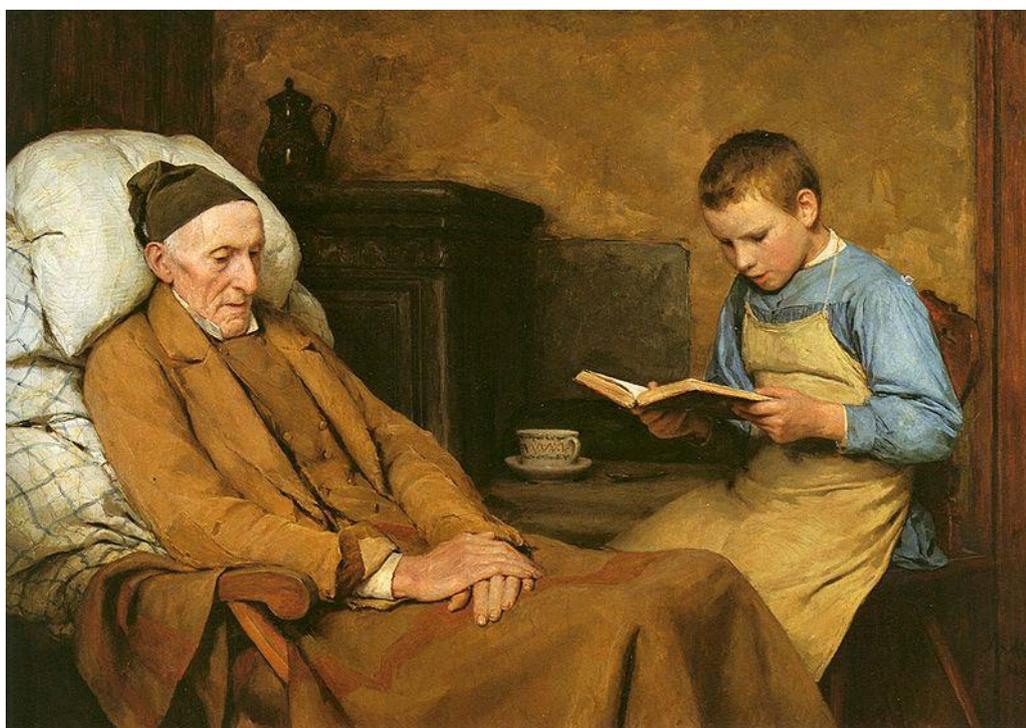
E. Treccani: Nežná láska (1976)

Láska bohov - Svadba Pelea a Tethis

láska Božia - Božia láska

Láska čistá a nečistá - stredoveká alegória; pozri jednorožec

láska detí k rodičom - pozri Caritas romana, Kleobis a Biton; bocian, dudok (Biedermann); drop, rybárík, chochláč (Becker); atribúty, symboly, alegórie a prirovnania; porovnaj naopak sova (Biedermann)

A. Anker: Oddanosť k deduškovi (1893)

láska k blížnemu - caritas proximi

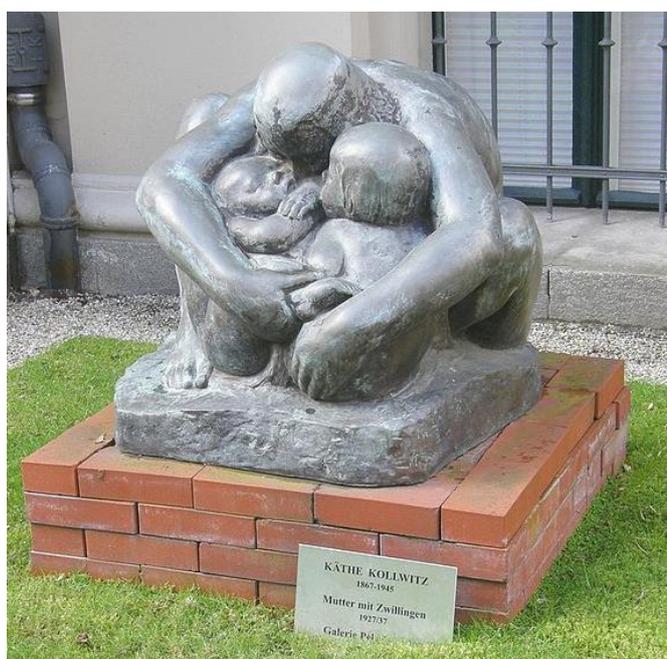
láska kresťanská - kresťanská láska

Láska k Siónu - pozri Chibbat Zion

láska materinská - pozri vlčica, levica, matka

G. Doré: Potopa sveta (19.st.)

K. Kollwitz: Matka s dvojčkami (1927)

K. Kollwitz: Matka s mŕtvym dieťaťom (1903)

K. Kollwitz: Matka a syn (1896)
K. Kollwitz: Autoportrét (1924)

láska nešťastná - pozri žiarlivosť

K. Kollwitz: Matka a syn (1896)

K. Kollwitz: Autoportrét (1924)

láska ochranná - pozri *sliedka* (Biedermann); *Panna Mária s ochranným plášťom*

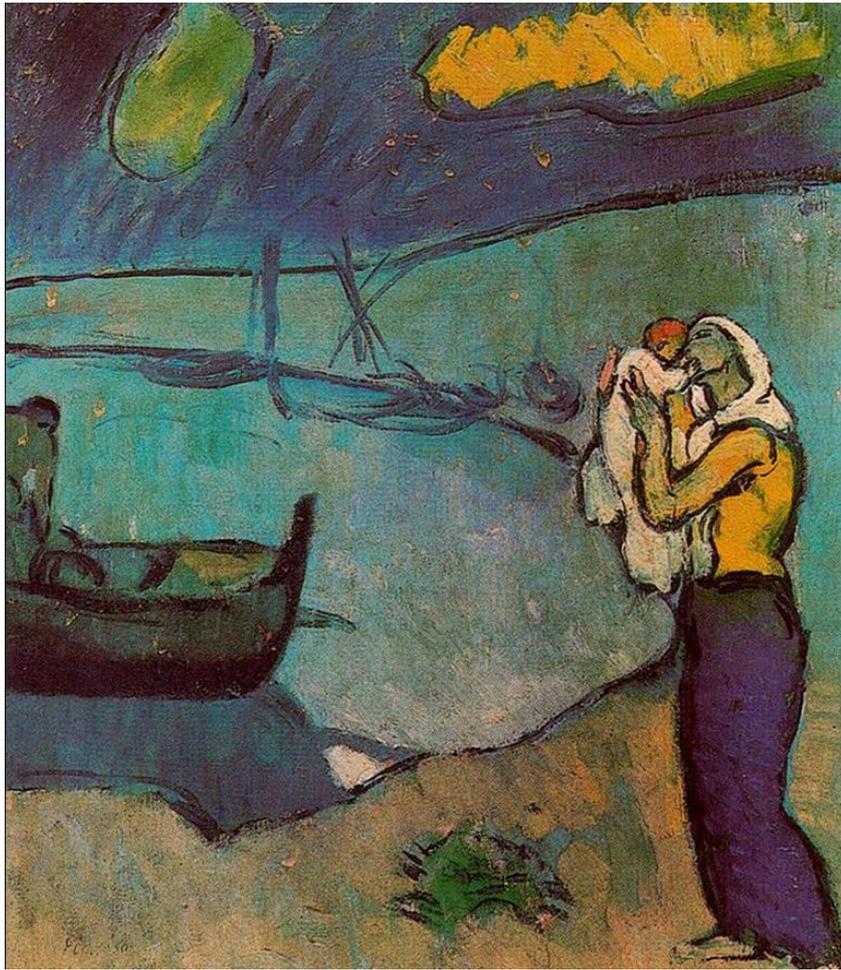
láska platonická - *platonická láska*

láska premožiteľka - Hall v súvislosti s heslom *Kupido*: námiet pochádza z výroku rímskeho básnika *Vergilia*: *Omnia vincit amor* – „Láska zvíťazí nad všetkým“; Kupido je v tomto motíve zobrazovaný viacerými spôsobmi; Kupido premohol boha *Pana* tak, že ho chytil za jeden z jeho rohov; Pan kľáči na jednom kolene; pretože Pan symbolizuje telesnú *žiadosť*, bol tento námiet považovaný za konflikt medzi božskou a pozemskou láskou; Kupido mal v tomto prípade počestnejšiu úlohu; Pan však tiež stelesňuje univerzálnu prirodzenú vlastnosť (grécky pan – „všetko“); takže stelesňuje aj univerzálnu moc lásky

láska rodičovská - pozri *sliedka*, *pelikán* (Biedermann); *lienka* (Eurotelevízia)

H. Daumier: Bozk (19.st.)

P. Picasso: Matka a syn na brehu (1902)

P. Picasso: Harlekýnova rodina (1905)

E. Munch: Choré dieťa (1907)

láska telesná - pozri *Kadeš; Eros a Anteros; Teresiás; Priapos; Kampaspe, Phyllis; erotika/sex, objatie, bozk*

<http://bhashana.livejournal.com/99487.html>

A. Altdorfer: Milenci (drevoryt, 1511)

C. Robetta: Alegória lásky (rytina, 1520)

A. Dürer: Nesúrodý pár alebo ponuka lásky (medirytina, 1495)

F. Rosselli: Triumf lásky (rytina, ilustrácia k Petrarcovmu Triumfu lásky, 1480-1490)

G. Bonasone: Triumf lásky (rytina, 1545)

P. Pourbus: Alegória pravej lásky (1543)

J. Collinásy: Rajská záhrada (1958)

R. Magritte: Milenci (1928)

láska voľná - voľná láska

Lásky bohov - cyklus monumentálnych *fresiek*, dokončený bologneským umelcom A. Carracci a jeho ateliérom v Galérii Farnese, ktorý sa nachádza v západnom krídle Palazzo Farnese v Ríme; fresky boli veľmi obdivované v tej dobe a bol neskôr považované za odraz významných zmien v štýle maľby od 16.st. smerom od *manierizmu* k *baroku* a *klasicizmu* 17.st.; pozri *svadba bohov*

http://en.wikipedia.org/wiki/The_Loves_of_the_Gods

A. Carracci a jeho ateliér: Lásky bohov (fresky z cyklu Lásky bohov, Galerie Farnese v Ríme, 1604-1606)

A. Carracci a Domenichino: Perseus a Fineus (freska z cyklu Lásky bohov, Galerie Farnese v Ríme, 1604-1606)

A. Carracci: Triumf Bakcha a Ariadny (freska z cyklu Lásky bohov, Galerie Farnese v Ríme, 1597)

A. Carracci a Domenichino: Perseus a Andromeda (freska z cyklu Lásky bohov, Galerie Farnese v Ríme, 1597)

Las Meninas - v súvislosti s heslom *Velázquez*: vyvrcholením jeho kariéry je *Las Meninas* (v doslovnom preklade „Služky cti“, čiže „Dvorné dámy“); ukazuje Velázqueza pri jeho stojane s rôznymi členmi kráľovskej rodiny a ich účastníkmi v jeho ateliéri, ale nie je jasné, či pracuje na portréte kráľa a kráľovnej (ktorí sa odrážajú v zrkadle), keď prerušený infantkou Margaritou a jej dvornými dámami a naopak; Velázquezova prítomnosť v obraze prezradzuje vedomie si vlastného významu a vyjadruje jeho hrdosť na vlastné umenie; ale v pozadí zahŕňala dva obrazy od *Rubensa*, zobrazujúce pád smrteľníkov, ktorí sú výzvou, uloženou do diela; zrejme spontánne, ale v najvyššej miere Velázquez vyjadril názor na portrét ako vysoko náročný umelecký druh; *Las Meninas* je už dlho považovaná za jeden z najvýznamnejších obrazov v západnej histórii umenia; barokový maliar *Luca Giordano* hovoril, že predstavuje „teológiu maľovania“ a sir *Thomas Lawrence*, anglický portrétista a druhý prezident Kráľovskej akadémie, opísal prácu v liste svojmu nástupcovi, škótskemu maliarovi Davidovi Wilkie ako „skutočnú filozofiu techniky“; dielo sa stalo zdrojom množstva *citácií*, najznámejšie sú od *P. Picassa*, a bolo mnohokrát *kopírované*

https://sk.wikipedia.org/wiki/Dvorn%C3%A9_d%C3%A1my

D. Velázquez: Las meninas (1656-1657)